

Drama jako literární dílo I – základní pojmy z teorie dramatu a teorie literatury **(upraveno PS 2017)**

situace
dramatická situace
rámcová situace hry
dramatické jednání
monolog
dialog
hlavní text
vedlejší text
jazyk
prefixy promluv
mluvící jméno
implicitní (intradialogická) scénická poznámka
explicitní (extradialogická) scénická poznámka
slovní dekorace
analytická technika
retrospektiva
tři jednoty (čas, místo, prostor)
ideální (pětistupňová) výstavba dramatického děje
funkce přímé řeči (v dramatu): informační/referenční, expresivní, apelativní, fatická, metajazyková, poetická
kontext
sdělení
mluvčí
adresát
kód
zpráva
znak
determinismus
postava-charakter
postava-typ
uzavřené drama
otevřené drama
poetika
žánr
postava
fabule
syžet
vypravěč
perspektiva
intertextualita
parodický princip
narativ
metafora
metonymie
synekdocha
čtenářská interakce/recepce
kritické čtení

nekritické čtení
kritická analýza
argumentace
verš
rým
metrum
daktyl
trochej
jamb
blankvers
alexandrín
hexamet
cézura
přesah
sonet
strofa
téma
motiv
kompozice
charakteristika
styl
tropy
figury
přirovnání
epiteton
symbol
alegorie
personifikace
zvukomalba
apostrofa
antiteze
anafora
epifora
apostrofa
aliterace
asonance
eufemismus
hyperbola
ironie
neologismus
dialekt
slang
argot
archaismus
anachronismus
nonsens
synonymum
antonymum
chronotop
dialog

replika
prolog
epilog
expozice
kolize
krize
peripetie
katastrofa
vnitřní monolog
pointa
metatext
epika
lyrika
drama
tragédie
komedie
katarze
patos
anagnorize
klimax
er-forma
ich-forma
adaptace
dějství
výstup
kontext
topos
protagonista
antagonista
zcizovací efekt
libreto
libretizace

+ žánry dle Hořínka (*Drama divadlo divák*)